

Långväga buss 2009

Statistik 2010:19

Långväga buss Statistik
2010:19

Trafikanalys

Adress: Sveavägen 90

113 59 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 10

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Brita Saxton

Publiceringsdatum: 2010-11-24

Förord

I Trafikanalys statistikansvar ingår kollektivtrafik och samhällsbetalda resor vilket bland annat omfattar den så kallade långväga busstrafiken eller expressbuss, linjelagd busstrafik som passerar minst en länsgräns. Uppföljning av den långväga busstrafiken har gjorts av Trafikanalys/SIKA sedan 1999. Denna undersökning beskriver den långväga bussverksamheten i Sverige, den service som erbjuds i form av antal linjer, turer och antal sittplatser samt hur tjänsterna nyttjas i form av antal resor.

I undersökningen avseende 2009 års verksamhet har de 30 bussföretag som under aktuellt år bedrivit denna typ av verksamhet tillfrågats om sin verksamhet, sitt utbud och resande med deras långväga bussar.

Föreliggande rapport har utformats av Trafikanalys. Projektledare har varit Johan Bjurström.

Östersund november 2010

Per-Åke Vikman
Avdelningschef

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
1 Inledning	9
1.1 Statistiksystem för kollektivtrafik	9
1.2 Tidigare undersökningar om långväga busstrafik	9
2 Långväga busstrafik	13
2.1 Verksamhet.....	13
2.2 Utbud	13
Antal linjer.....	14
Antal avgångar.....	14
Antal sittplatser och platskilometer	15
Total körsträcka	15
2.3 Resor	16
2.4 Bussar.....	16
2.5 Nyckeltal	16
3 Tabeller	17
Bilaga 1: Om statistiken	21
Bilaga 2: Frågeblankett	23
Del 1, Nationella resor	23
Del 2, Internationella resor	24
Del 3, Definitioner	24

Sammanfattning

Med långväga busstrafik, även kallad expressbuss, avses busstrafik som passerar minst en länsgräns. Under 2009 var det 30 företag som bedrev långväga linjelagd busstrafik i Sverige. 27 företag, däribland de allra största, har lämnat uppgifter till föreliggande undersökning. Omsättningen hos de svarande företagen stod för 98 procent av den totala omsättningen i branschen. Även om de redovisade uppgifterna inte omfattar samtliga företag som ägnar sig åt långväga busstrafik, så torde de ge en god bild av den långväga busstrafiken under det aktuella året.

Under år 2009 körde de rapporterade företagen sammanlagt 104 långväga busslinjer i egen regi och 12 långväga busslinjer på uppdrag. Det avgick över 140 000 avgångar med långväga linjelagd busstrafik under året, vilket motsvarar 2 700 avgångar i veckan. Totalt kördes det långväga buss drygt 42 miljoner kilometer runt om i Sverige under år 2009. De tre företagen med längst körsträcka stod tillsammans för 74 procent av den totala körsträckan.

Hur den långväga bussverksamheten nyttjas redovisas genom antal resor. Totalt genomfördes 4,6 miljoner resor med långväga buss under år 2009. Antalet resor varierar mycket mellan de olika företagen – från dryga 1 000 resor med det företag med minst antal resor till nära 2,3 miljoner resor med det företag med flest antal resor.

Det erbjöds 7,5 miljoner sittplatser och 2,3 miljarder platskilometer under 2009. Det transportarbete som utfördes under 2009 var drygt 1,5 miljarder personkilometer varav 280 miljoner var i internationell trafik. Totalt användes 348 bussar för långväga linjelagd trafik under det aktuella året, varav 338 var dieselbussar. De övriga tio kördes på alternativa bränsletyper.

1 Inledning

Syftet med undersökningen är att på årlig basis åstadkomma en beskrivning av den långväga bussverksamheten i Sverige. Statistiken omfattar uppgifter om verksamheten, utbud och resande under 2009.

I rapporten beskrivs inledningsvis de befintliga statistiksystem för kollektivtrafik där långväga busstrafik ingår. Sedan ges en översikt över tidigare undersökningar om långväga buss. Därefter beskrivs bussföretagens verksamhet inom området långväga buss, bland annat utbud, resande och körsträcka. I kapitel 3 presenteras tabellerna. En översiktlig beskrivning av statistiken hittas i Bilaga 1. I Bilaga 2 återfinns en sammanställning av vad som efterfrågades i frågeformulären.

1.1 Statistiksystem för kollektivtrafik

Kollektivtrafikbegreppet delas upp i tre huvudgrupper – allmän kollektivtrafik, särskild kollektivtrafik samt turist- och chartertrafik. *Allmän* kollektivtrafik erbjuds allmänheten exempelvis via tidtabeller och annan information. I begreppet *särskild* kollektivtrafik ingår färdtjänst, skolskjutsar och sjukresor. Därutöver omfattar begreppet kollektivtrafik sådan turist- och chartertrafik som erbjuds allmänheten i former som kan betraktas som kollektivtrafik. Allmän och särskild kollektivtrafik är delvis samhällsfinansierad medan turist- och chartertrafik sällan är finansierad av samhället.

Kollektivtrafiken indelas även efter det geografiska område som trafiken omfattar. Det finns tre trafikeringssområden – lokal och regional, interregional samt internationell trafik. Lokal och regional trafik avser kollektivtrafik som huvudsakligen sker inom ett län, interregional trafik avser trafik mellan två eller flera län och internationell trafik avser trafik över en nationsgräns. Denna rapport behandlar den långväga linjelagda busstrafiken, det vill säga allmän kollektivtrafik med interregionala och internationella trafikeringssområden. Inom alla områden, även för den internationella trafiken, är det bara den trafik som utförs inom Sveriges gränser som ingår i statistiken och behandlas i rapporten.

1.2 Tidigare undersökningar om långväga busstrafik

I SIKAs regleringsbrev år 1999 gavs myndigheten uppdraget att redovisa utvecklingen från och med 1998 av den länsgränsöverskridande linjetrafiken med buss och analysera vilka effekter den har på resandet med andra färdmedel. Uppdraget omfattade även att redovisa busstrafikens effekter på den länsgränsöverskridande järnvägstrafiken.

I enlighet med uppdraget sammanställde SIKA uppgifter om långväga busstrafik för åren 1998-2001. Sammanställningarna byggde på såväl egna genomförda undersökningar som andra källor. Undersökningarna genomfördes i samarbete med Inregia. Därefter gjorde SIKA i samarbete med branschorganisationen Svenska Bussbranschens Riksförbund (BR) en undersökning om långväga buss gällande verksamhetsåret 2005 och i samarbete med Statisticon AB gällande verksamhetsåret 2007.

De tidigare årens undersökningar har dock omfattas av en del kvalitetsproblem. I vissa fall hängde det samman med att undersökningspopulationen inte var klart definierad. I andra fall berodde det på att bussföretagen, som i många fall är paraplyorganisationer, har svårigheter att föra en gemensam statistik.

I ett försök att komma till rätta med denna problematik föregicks undersökningen för verksamhetsåret 2007 av en förstudie där målpopulationen utreddes och frågeformuläret testades via en pilotundersökning.

För att fastställa en förteckning över de företag som ägnade sig åt långväga bussverksamhet erhöles ett register från dåvarande Vägverket över vilka företag som hade tillstånd att bedriva länsöverskridande linjelagd busstrafik. Det framkom att det fanns många företag som hade tillstånd utan att utnyttja det. Totalt 109 företag hade enligt registret tillstånd att bedriva långväga busstrafik. Samtliga företag kontaktades för att utreda huruvida företaget bedrivit långväga bussverksamhet under 2007 och alltså skulle ingå i målpopulationen. Det visade sig att ett stort antal företag i tillståndsregistret sedan länge upphört att existera. Tillståndsregistret är alltså inget dagsaktuellt register, vilket gör att det krävs en hel del arbete för att erhålla den korrekta målpopulationen.

Utifrån kontakt med bussföretagen framkom följande definition för målpopulationen:

Bussföretag eller organisation som har tillstånd att bedriva långväga linjelagd busstrafik och som har genomfört trafik under det aktuella året. Endast företag eller organisation som bedriver verksamhet i egen eller delvis i egen regi ingår. Undantag från huvudregeln är trafikhuvudmän, vilka inte ingår, och bussföretag som bedriver verksamhet på uppdrag åt landsting men där tillståndet för trafiken finns hos bussföretaget. De senare företagen ingår.

Trafikhuvudmännen ingår inte i målpopulationen eftersom de redovisar statistik för all sin busstrafik, inklusive långväga buss (då man inte kan särredovisa denna), i Trafikanalys undersökning Lokal och regional kollektivtrafik.¹ Detta innebär även att de företag som har tillstånd att bedriva långväga busstrafik, men som uteslutande kör på uppdrag åt trafikhuvudmännen, inte heller ska inkluderas i målpopulationen. Den trafik som dessa företag genomför lämnar nämligen trafikhuvudmännen statistik för i undersökningen Lokal och regional kollektivtrafik.

¹ Se till exempel 2009 års statistik i Lokal och regional kollektivtrafik (Trafikanalys Statistik 2010:12).

Utifrån kontakt med bussföretagen i Vägverkets register och definitionen av målpopulationen återstod 28 företag som ingick i undersökningspopulationen, och när denna procedur upprepades inför 2008 års undersökning visade det sig att antalet företag i målpopulationen totalt sett minskat till 27 företag men inför 2009 års undersökning hade antalet ökat till 30. Numera finns detta tillståndsregister hos Transportstyrelsen.

Frågeformulären förändrades mellan undersökningarna för verksamhetsåren 2007 och 2008 för att det i större grad ska gå att jämföra resultatet med andra länders liknande undersökningar. För framställande av detta nya frågeformulär användes den handbok² som togs fram 2008 av UNECE som underlag. Detta nya formulär användes även för 2009 års undersökning.

² En summering av handboken finns på: <http://www.unece.org/trans/doc/2009/wp6/ECE-TRANS-WP6-2009-01e.pdf>. Internet 2010-11-17

2 Långväga busstrafik

Med långväga busstrafik, eller expressbusstrafik, avses linjelagd busstrafik som överskrider åtminstone en länsgräns. Linjesträckningen in i ett annat län ska gå till minst en centralort i en kommun för att räknas med. Med linjelagd trafik menas sådan yrkesmässig trafik för persontransporter som är tidtabellsbunden och där resornas kostnad för resenären bestäms särskilt för varje passagerare. Endast resor inom Sverige inkluderas.

För att räknas som linjelagd trafik krävs vidare att trafiken inte ingår som ett led i ett sammanhängande arrangemang, där huvudsyftet är ett annat än själva transporten, som till exempel vid chartertrafik.

Trafiken ska köras i egen regi för att ingå i undersökningen. Om företaget har tillstånd för linjen men anlitar en annan operatör (bussbolag) för utförandet räknas det dock som trafik i egen regi. Trafik som sker på uppdrag åt annat bussbolag redovisas av det uppdragsgivande bussbolaget, medan trafik som sker på uppdrag åt trafikhuvudman inte inkluderas. Trafik som körs på uppdrag åt landsting inkluderas däremot.

2.1 Verksamhet

Av de 30 företag som körde långväga linjelagd busstrafik under år 2009 var det 27 företag som lämnade uppgifter, varav ett enbart lämnade uppgifter om antal linjer, antal erbjudna sittplatser och antal bussar. Någon imputering av uppgifter för de företag som inte lämnat uppgifter har inte gjorts, eftersom vetskapen om hur deras verksamhet fungerar är liten. Således är följande uppgifter en liten underskattning av den långväga bussverksamhet som bedrivs i Sverige. De företag som saknas är dock inte särskilt stora. Detta kan illustreras med hjälp av företagets omsättning. Omsättningen hos de företag som inkommit med uppgifter uppgår till 98 procent av den totala omsättningen hos samtliga företag.³

Under 2009 körde 18 av de 27 företagen långväga buss enbart i egen regi. Två företag körde långväga busstrafik delvis i egen regi och delvis på uppdrag. Den delen av bussverksamheten som körts på uppdrag har för dessa två utförts på uppdrag av trafikhuvudmän. De resterande företagen körde enbart på uppdrag åt andra bussföretag eller åt landsting.

2.2 Utbud

Utbud redovisas genom antal linjer med långväga busstrafik i egen regi respektive på uppdrag, samt genom antalet avgångar och total körsträcka i egen regi. Från och med 2008 redovisas även utbudet i form av antal sittplatser och antal platskilometer.

³ <http://www.yr.se>. Internet 2010-11-11.

Antal linjer

En linje som körs tur och retur räknas som en linje även om bussen gör ett uppehåll på exempelvis ett dygn vid ändhållplatsen.

Totalt har 23 företag långväga busslinjer som de kört i egen regi. 14 av företagen körde endast en linje i egen regi. Två företag hade jämförelsevis många linjer för långväga buss i egen regi – 21 respektive 39 linjer. Sex företag körde mellan 3 och 6 långväga busslinjer i egen regi. Sammanlagt körde företagen 104 långväga busslinjer i egen regi under år 2009.

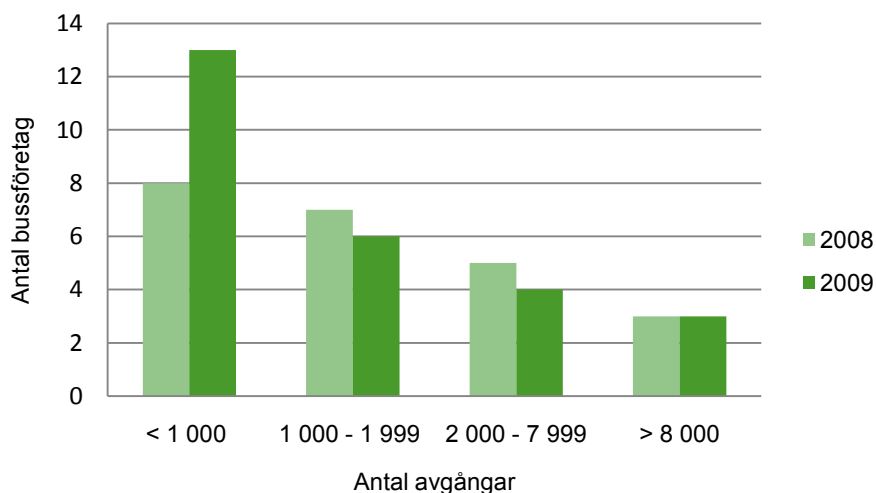
Det var betydligt färre företag, sex stycken, som kört långväga busslinjer på uppdrag. Sammanlagt kördes 12 långväga busslinjer på uppdrag under det aktuella året.

Antal avgångar

Med avgång avses en linjetur, oavsett hur många hållplatser bussen stannar vid. Avgång från starthållplatsen räknas som en separat avgång, start från ändhållplatsen (vid returreisa) räknas som en separat avgång.

Under år 2009 avgick drygt 140 000 avgångar med långväga linjelagd busstrafik i Sverige. Detta motsvarar 2 700 avgångar i veckan. Figur 2.1 visar hur antalet avgångar varierade mellan de olika bussföretagen åren 2008 och 2009. De tre företag med flest antal avgångar år 2009 hade tillsammans 79 procent av det totala antalet, avgångar motsvarande siffra för 2008 var 78 procent. De tre företag som hade minst antal avgångar under år 2009 stod tillsammans för 0,4 procent av samtliga avgångar, för 2008 var motsvarande siffra 0,7 procent.

Figur 2.1 visar att antalet bussbolag med färre än 1 000 avgångar 2009 ökade med 63 procent jämfört med 2008, i övrigt inga större förändringar.

Figur 2.1. Antal bussföretag per antal avgångar år 2008–2009. Källa tabell 7 i kapitel 3.

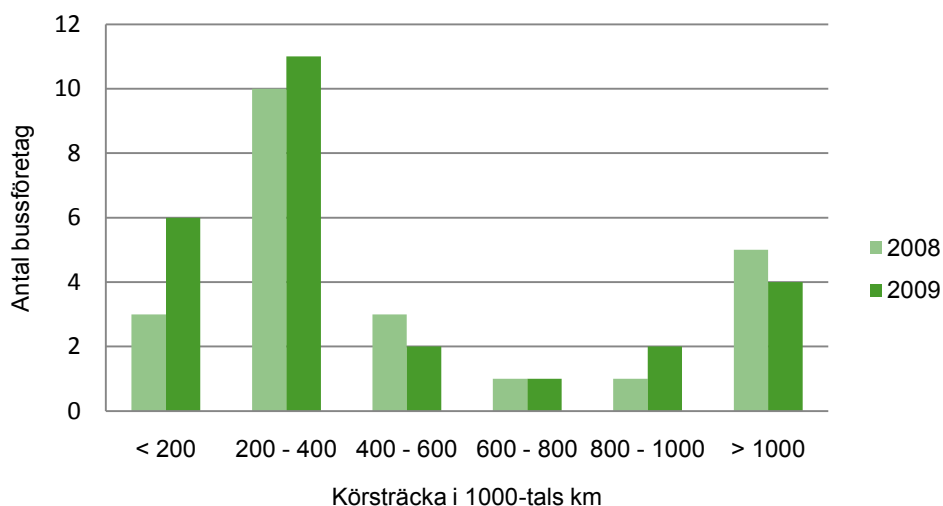
Antal sittplatser och platskilometer

Det totala antalet sittplatser som erbjuds under året räknas ut genom att multiplicera antalet sittplatser eller ett medelvärde som bussarna har med antalet avgångar bussarna gjort. Knappt 7 500 000 sittplatser erbjöds under 2009. De tre företag med störst utbud av sittplatser stod för 81 procent av det totala antalet.

Platskilometer får man fram genom att för varje buss multiplicera antalet sittplatser eller ett medelvärde med den totala körsträckan bussen kört under året. Det totala antalet platskilometer var 2,3 miljarder varav de tre med högst antal platskilometer stod för 76 procent av det totala antalet.

Total körsträcka

Total körsträcka utgörs av tidtabellstrafik och förstärkningstrafik. Det avser kilometer i aktivt arbete i persontrafiken, exklusive ut- och inkörning samt övrig tomkörning. Figur 2.2 visar att den vanligaste körsträckan 2009 låg, precis som 2008, mellan 200 000 och 400 000 kilometer. De tre företag med den längsta körsträckan stod sammanlagt för 74 procent av den totala körsträckan, och det var likadant 2008. De tre företagen med den kortaste körsträckan stod för 0,3 procent år 2009, motsvarande siffra för 2008 var 0,6 procent. Totalt kördes långväga buss 42 miljoner kilometer i Sverige under år 2009 att jämföra med 2008 då det kördes 40 miljoner kilometer.

Figur 2.2. Antal bussföretag per total körsträcka år 2008-2009. Källa tabell 8 i kapitel 3.

2.3 Resor

Hur den långväga busstrafiken nyttjas redovisas genom antalet bussresor. Med bussresa menas en påstigning, det vill säga tur- och returresa räknas som två resor, ett buss- eller linjenummerbyte räknas som två resor. Samtliga resor per år redovisas.

Totalt genomfördes 4,6 miljoner resor med långväga buss under år 2009. Antalet resor varierade i hög grad mellan de olika bussföretagen – från strax över 1 000 resor till nära 2,3 miljoner resor.

18 av företagen (69 procent) genomförde färre än 50 000 resor. Åtta av dessa (31 procent av företagen) genomförde färre än 10 000 resor.

2.4 Bussar

348 bussar användes under 2009 för långväga bussresande, 2008 användes 331 bussar. Av de 348 bussar som användes 2009 var 338 dieselbussar och 10 bussar drevs av alternativa bränsletyper. Andelen bussar som var högst två år gamla ökade från 26 procent 2008 till 29 procent 2009. Andelen bussar som var mellan fem och tio år gamla ökade också, från 24 procent 2008 till 27 procent 2009. Däremot minskade andelen bussar mellan två och fem år gamla från 46 procent 2008 till 41 procent 2009.

2.5 Nyckeltal

För att vidare beskriva den långväga bussverksamheten i Sverige har några nyckeltal beräknats. Först beskrivs utbudet genom antalet avgångar per linje respektive körsträcka per avgång. Sedan redovisas nyttjandet av trafiken genom antal resor per avgång.

Det var cirka 140 000 avgångar med de 113 långväga busslinjer som bedrevs i egen regi eller på uppdrag av landsting under 2009. I medeltal blev det 1 241 avgångar per linje, att jämföras med 1 208 för 2008. Antalet avgångar per linje varierade en hel del mellan de olika bussföretagen, från 55 avgångar per linje till nära 8 000 avgångar per linje.

I medeltal kördes 300 kilometer per avgång med långväga buss under 2009 i Sverige. 2008 kördes det 281 kilometer per avgång. Fjorton bussföretag körde i genomsnitt minst 400 kilometer per avgång medan tre företag körde i medeltal mindre än 100 kilometer per avgång.

Antalet långväga bussresor, det vill säga antalet påstigande, uppgick i genomsnitt till 33 resor per avgång. Motsvarande siffra för 2008 var 30. Fjorton av bussföretagen hade över 30 resor per avgång medan nio bussföretag hade färre än 20. För 2008 var det elva företag med över 30 resor per avgång och sju med färre än 20.

3 Tabeller

I tabell 1 redovisas resultatet i en sammanfattande tabell.

I frekvenstabellerna 2–9 redovisas svaren för de 27 företag som svarat på undersökningen.

Frekvenser och procenttal för 2008 års undersökning finns med som jämförelse.

Tabell 1. Sammanfattningstabell Långväga Buss 2009

	2009	2008	2007
Antal bussar totalt	348	331	
därav			
Dieselbussar	338	322	
Övriga drivmedel	10	9	
Antal resor i tusental	4 592	4 366	3 665
Inrikes trafik	3 783	3 724	
därav			
med förstärkningstrafik	2	4	
på uppdrag av landsting	13	11	
Utrikes trafik	809	642	
Körda kilometer i 1 000-tal km	42 029	40 332	32 514
Inrikes trafik	35 682	34 253	
Utrikes trafik	6 346	6 079	
utanför Sverige	1 569	1 688	
Antal linjelagda avgångar i 1 000-tal	140	144	123
Inrikes trafik	123	126	
därav			
med förstärkningstrafik	6	5	
på uppdrag av landsting	3	2	
Utrikes trafik	18	18	
därav			
med förstärkningstrafik	0	0	
på uppdrag	-	-	
Transportarbete i miljoner personkilometer	1 531	1 284	989
Inrikes trafik	1 249	1 072	
Utrikes trafik	282	212	
Utbud, miljoner platskilometer	2 268	2 144	
Inrikes trafik	1 916	1 807	
Utrikes trafik	352	336	
Utbud, antal sittplatser i 1 000-tal	7 455	7 519	
Inrikes trafik	6 464	6 523	
Utrikes trafik	991	995	

Tabell 2. Svarsfrekvens

	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
Svarat på enkäten	27	24	90	89
Ej svarat på enkäten	3	3	10	11
Totalt (målpopulation)	30	27	100	100

Tabell 3. I vilken form företagen kört långväga linjelagd busstrafik

	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
Endast i egen regi	18	16	67	67
Delvis egen regi, delvis på uppdrag	5	4	19	17
Endast på uppdrag	4	4	15	17
Total	27	24	100	100

Tabell 4. Upplåter företaget del i buss åt annat företag för någon linje? *

	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
Ja	4	4	44	50
Nej	5	4	56	50
Inget svar	0	0	0	0
Total	9	8	100	100

* Besvaras av de som uppgett "Delvis egen regi, delvis på uppdrag" eller "Endast på uppdrag" enligt tabell 3.

Tabell 5. Hur många linjer med långväga busstrafik som företagen körde i egen regi*

Antal linjer i egen regi	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
1	14	10	61	50
2	1	2	4	10
3	1	2	4	10
4	2	1	9	5
5	1	1	4	5
6	2	2	9	10
Fler	2	2	9	10
Total	23	20	100	100

* Besvaras av de som uppgett "Delvis egen regi, delvis på uppdrag" eller "Endast i egen regi" enligt tabell 3.

Tabell 6. Hur många linjer med långväga busstrafik som företagen körde på uppdrag*

Antal linjer på uppdrag	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
1	4	4	44	50
2	3	2	33	25
3	0	0	0	0
4	0	0	0	0
5	1	0	11	0
6	0	1	0	13
Fler	1	1	11	13
Total	9	8	100	100

* Besvaras av de som uppgett "Delvis egen regi, delvis på uppdrag" eller "Endast på uppdrag" enligt tabell 3.

Tabell 7. Antalet avgångar (turer) med långväga busstrafik

Antal avgångar	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
Färre än 1 000	13	8	48	33
1 000 - 1 999	6	7	22	29
2 000 - 7 999	4	5	15	21
Minst 8 000	3	3	11	13
Inget svar	1	1	4	4
Total	27	24	100	100

Tabell 8. Total körsträcka med långväga busstrafik för företagens bussar

Antal kilometer	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
Mindre än 200 000	6	3	22	13
200 000 - 399 999	11	10	41	42
400 000 - 599 999	2	3	7	13
600 000 - 799 999	1	1	4	4
800 000 - 999 999	2	1	7	4
Minst 1 000 000	4	5	15	21
Inget svar	1	1	4	4
Total	27	24	100	100

Tabell 9. Antal resor med långväga busstrafik

Antal resor	Antal företag			
	Frekvens		Procent	
	2009	2008	2009	2008
Mindre än 30 000	16	11	59	46
30 000 - 79 999	5	6	19	25
80 000 - 99 999	0	1	0	4
100 000 - 299 999	2	2	7	8
300 000 - 999 999	2	1	7	4
Minst 1 000 000	1	2	4	8
Inget svar	1	1	4	4
Total	27	24	100	100

Bilaga 1: Om statistiken

Trafikanalys är statistikansvarig myndighet för ämnesområdet Transporter och kommunikationer, vilket bland annat inkluderar statistikområdet Kollektivtrafik och samhällsbetalda resor. En del av kollektivtrafiken är ämnet för föreliggande rapport, den del som benämns långväga buss eller expressbuss.

Undersökningen omfattar bussföretag som bedriver långväga bussverksamhet (se specificerad definition i tabellen på nästa sida). Det för ändamålet framtagna frågeformuläret skickades ut med post till samtliga bussföretag (40 företag) som ingår i målpopulationen. Vid datainsamlingen framkom dock att tio av företagen utgör övertäckning – de hade inte kört långväga linjelagd busstrafik under år 2009. I undersökningen ingår således 30 bussföretag.

Data har samlats in via enkät som skickades med e-post och/eller med vanlig post under perioden mars-maj år 2010. Formulären innehöll frågor och definitioner och frågorna som ställdes återfinns i Bilaga 2. Huvudutskicket gjordes i början av mars och en brevpåminnelse skickas ut under april. Därpå gjordes telefonpåminnelser till dem som ännu inte svarat, flera påminnelser i några fall. Datainsamlingen och påminnelserna har utförts av Trafikanalys.

Svarsandelen i undersökningen är hög, 27 bussföretag eller 90 procent har inkommit med uppgifter. För föregående års insamling var andelen 89 procent. Osäkerheten i resultaten beroende på objektsbortfallet torde vara mycket liten eftersom de 27 svarande företagen står för 98 procent av omsättningen i branschen. Dock, i de fall totalsummor redovisas torde objektsbortfallet innebära att de redovisade värdena är (mindre) underskattningar av de sanna värdena.

De inrapporterade uppgifterna har bearbetats och granskats i flera steg. Kontroll av konsistens i svaren har genomförts. Via dessa kontroller har det uppmärksamats att vissa uppgiftslämnare har missuppfattat någon av frågorna, eller åtminstone angivit orimliga svar. I dessa fall har detta föranlett rättningar av data genom att uppgiftslämnaren har kontaktats via telefon eller e-post. Därefter har rättningar gjorts i samförstånd med uppgiftslämnaren. En del rättningar av uppgifter från föregående års insamlingar har också gjorts.

Statistiken redovisar verksamhet, utbud och resande för långväga buss.
Variablerna i undersökningen redovisas i tabellen nedan.

Variabel	Beskrivning
<i>Långväga linjelagd busstrafik</i>	Med långväga busstrafik, eller expressbusstrafik, avses linjelagd busstrafik som överskrider åtminstone en länsgräns. Linjestäckningen in i annat län ska gå till minst en centralort i en kommun för att räknas med. Med linjelagd trafik menas sådan yrkesmässig trafik för persontransporter som är tidtabellsbunden och resornas kostnad för resenären bestäms särskilt för varje passagerare. Endast resor inom Sverige inkluderas. För att räknas som linjelagd trafik krävs vidare att trafiken inte ingår som ett led i ett sammanhängande arrangemang, där huvudsyftet är ett annat än själva resan.
<i>Egen regi - på uppdrag</i>	Undersökningen avser den trafik som körs i egen regi. Om företaget har tillstånd för linjen men anlitar en operatör (bussbolag) för utförandet räknas det som trafik i egen regi. Trafik som helt och hållet sker på uppdrag åt t.ex. trafikhuvudman eller annat bussbolag inkluderas inte. Undantag är den trafik som körs på uppdrag åt landsting, vilken ska inkluderas i undersökningen. Om trafiken sker i egen regi men del i bussen upplåts åt annat företag (t.ex. Viking Line) eller annan huvudman (t.ex. trafikhuvudman), inkluderas endast den del som avser egen regi.
<i>Linje</i>	En linje som körs tur och retur räknas som en (1) linje även om bussen gör ett uppehåll, t.ex. ett dygn, vid ändhållplatsen.
<i>Avgång</i>	Med avgång avses en linjetur, oavsett hur många hållplatser bussen stannar vid. Avgång från starthållplatsen räknas som en separat avgång, start från ändhållplatsen (vid returresa) räknas som en separat avgång.
<i>Total körsträcka</i>	Total körsträcka utgörs av tidtabellstrafik och förstärkningstrafik. Det avser kilometer i aktivt arbete i persontrafiken exklusive ut- och inkörning samt övrig tomkörning.
<i>Bussresa</i>	Termen bussresa används i denna undersökning synonymt med en påstigning, det vill säga tur- och returresa räknas som två resor, ett buss- eller linjenummerbyte räknas som två resor etc. Samtliga resor per år redovisas.
<i>Företag uppgifterna avser</i>	Om de redovisade uppgifterna avser ett eller flera andra företag än de som står förtryckta på blankettens framsida vill vi gärna att du anger dessa företag på denna fråga.

Samtliga uppgifter redovisas endast på riksnivå och/eller är avidentifierade på grund av sekretess. Av samma skäl redovisas inga namn på de bussföretag som ingår i undersökningen.

Bilaga 2: Frågeblankett

Frågorna gäller enbart långväga busstrafik.

Del 1, Nationella resor

Utbud

Antal linjer i egen regi

Antal linjer som körs på uppdrag

Antal linjer där del i buss upplåts åt annat företag

Totalt antal sittplatser som erbjöds under året

Resor

Antal passagerare/påstigande

- Linjetrafik
- Förstärkningstrafik
- På uppdrag av Landsting

Antal avgångar under året

- Linjetrafik
- Förstärkningstrafik
- På uppdrag av landsting

Total körsträcka för långväga resande

Fordon

Totalt antal dieselbussar, fördelade efter ålder

Totalt antal bensinbussar

Totalt antal bussar som körs med alternativa drivmedel, fördelade efter typ av drivmedel

Antal sittplatser per buss

Övrigt

Ange om de redovisade uppgifterna avser ytterligare något företag än det som är förtryckt överst på blanketten.

Del 2, Internationella resor

Utbud

Antal linjer i egen regi

Antal linjer som körs på uppdrag

Antal linjer där del i buss upplåts åt annat företag

Totalt antal sittplatser som erbjöds under året

Resor

Antal passagerare/påstigande

- Linjetrafik
- Förstärkningstrafik
- På uppdrag

Antal avgångar under året

- Linjetrafik
- Förstärkningstrafik
- På uppdrag
- Transit

Total körsträcka för långväga resande fördelat på inom Sverige och utanför Sverige

Del 3, Definitioner

Nationella resor

Utbud

Ange hur många linjer som ni bedriver i egen regi. En linje som körs tur och retur räknas som en (1) linje även om bussen gör ett uppehåll, t.ex. ett dygn, vid ändhållplatsen. Om något annat företag kör Er linje på uppdrag från Er ska ni ändå fylla i den linjen under fråga 1.

Om Ert företag har tillstånd för en linje men anlitar en operatör (bussbolag) för utförandet räknas det ändå som trafik i egen regi och ska rapporteras under fråga 1. Trafik som helt och hållet sker på uppdrag åt t.ex. trafikhuvudman eller annat bussbolag inkluderas inte under egen regi utan ska rapporteras under fråga 2. Undantag är den trafik som körs på uppdrag åt landsting, vilken ska inkluderas under fråga 1.

Om trafiken sker i egen regi men del i bussen upplåts åt annat företag (t.ex. Viking Line) eller annan huvudman (t.ex. trafikhuvudman), ska endast den del som avser egen regi inkluderas när ni sedan rapporterar antal passagerare och sittplatser. Fyll i hur många av Era linjer som delvis upplåts åt andra företag för att förenkla kontrollen.

Ange hur många sittplatser Ni erbjöd totalt under det aktuella året, det vill säga antalet avgångar multiplicerat med antalet sittplatser i bussen. Har Ni bussar

med olika antal sittplatser går det ändå att räkna ut om Ni vet antalet avgångar per buss. Vet Ni inte det får Ni försöka komma så nära som möjligt genom att räkna ut ett medelvärde på antalet sittplatser och multiplicera det med antalet avgångar.

Resor

Ange hur många bussresor som gjorts med Er under året. Totalt och fördelat på linjelagd trafik, förstärkningstrafik och resor ni utfört på uppdrag åt landsting. Termen bussresa används i denna undersökning synonymt med en påstigning, det vill säga tur- och returresa räknas som två resor, ett buss- eller linjenummerbyte räknas som två resor etc. Samtliga resor under året redovisas.

Ange hur många avgångar ni haft under året. Totalt och fördelat på linjelagd trafik, förstärkningstrafik och på de resor ni utfört på uppdrag åt landsting. Med avgång avses en linjetur, oavsett hur många hållplatser bussen stannar vid. Avgång från starthållplatsen räknas som en separat avgång, start från ändhållplatsen (vid returresa) räknas som en separat avgång.

Fyll i den totala körsträcka ni utfört i egen regi under det aktuella året. Kom ihåg att om ett annat företag kört Era linjer på uppdrag av Er ska ni ändå rapportera körsträckan som utförts. Total körsträcka utgörs av tidtabellstrafik och förstärkningstrafik. Det avser kilometer i aktivt arbete i persontrafiken exklusive ut- och inkörning samt övrig tomkörning.

Fordon

Ange hur många av Era bussar som körs med diesel som bränsle. Även hybridbussar som huvudsakligen körs på diesel rapporteras här.

Fördela Era dieselbussar i de olika åldersintervallen. Eftersom de flesta bussar körs på diesel är det endast relevant att fördela dessa i åldersintervall.

Ange hur många av Era bussar som körs med bensin som bränsle. Även hybridbussar som huvudsakligen körs på bensin rapporteras här.

Ange hur många av Era bussar som körs på alternativa bränslen. Fördela dem även mellan de föreslagna alternativen. Orsaken till att det är just dessa alternativ beror på direktiv från EU.

Sittplatser

Ange hur många bussar Ni har med varje sittplatsantal. Om ni till exempel har 5 bussar med 55 sittplatser, 2 med 57 sittplatser och 6 med 60 sittplatser, ska de redovisas precis så. Det är endast de bussar som Ert företag använder i långväga busstrafik som ska rapporteras i fråga 25.

Internationella resor

Utbud

Ange hur många linjer som ni bedriver i egen regi. En linje som körs tur och retur räknas som en (1) linje även om bussen gör ett uppehåll, t.ex. ett dygn, vid ändhållplatsen. Om något annat företag kör Er linje på uppdrag från Er ska ni ändå fylla i den linjen under fråga 26.

Om Ert företag har tillstånd för en linje men anlitar en operatör (bussbolag) för utförandet räknas det ändå som trafik i egen regi och ska rapporteras under fråga 26. Trafik som helt och hållet sker på uppdrag åt ett annat bussbolag inkluderas inte under egen regi utan ska rapporteras under fråga 27.

Om trafiken sker i egen regi men del i bussen upplåts åt annat företag, ska endast den del som avser egen regi inkluderas när ni sedan rapporterar antal passagerare och sittplatser. Fyll i hur många av Era linjer som delvis upplåts åt andra företag för att förenkla kontrollen.

Ange hur många sittplatser Ni erbjuder på Era avgångar. Om det varierar kan Ni fylla i det i anmärkningsrutan. Med avgång avses en linjetur, oavsett hur många hållplatser bussen stannar vid. Avgång från starthållplatsen räknas som en separat avgång, start från ändhållplatsen (vid returresa) räknas som en separat avgång.

Resor

Ange hur många bussresor som gjorts med Er under året. Totalt och fördelat på linjelagd trafik, förstärkningstrafik och resor ni utfört på uppdrag. Termen bussresa används i denna undersökning synonymt med en påstigning, det vill säga tur- och returresa räknas som två resor, ett buss- eller linjenummerbyte räknas som två resor etc. Samtliga resor under året redovisas.

Ange hur många avgångar ni haft under året. Totalt och fördelat på linjelagd trafik, förstärkningstrafik och på de resor ni utfört på uppdrag. Med avgång avses en linjetur, oavsett hur många hållplatser bussen stannar vid. Avgång från starthållplatsen räknas som en separat avgång, start från ändhållplatsen (vid returresa) räknas som en separat avgång.

Ange hur många avgångar ni haft under året där avgången sker i Sverige och resmålet är en plats i Sverige men där bussen vid något tillfälle kör en del av vägen utanför Sveriges gränser. Med avgång avses en linjetur, oavsett hur många hållplatser bussen stannar vid. Avgång från starthållplatsen räknas som en separat avgång, start från ändhållplatsen (vid returresa) räknas som en separat avgång.

Fyll i den totala körsträcka ni utfört i egen regi under det aktuella året. Fördela sträckan i hur mycket som körts i Sverige och i hur mycket som körts utanför Sverige. Om en avgång startar i Sverige ska den sträcka som körs fram till gränsen rapporteras som sträcka körd i Sverige och den sträcka som körs efter gränsen ska rapporteras som sträcka körd utanför Sverige. Om avgången startar

och avslutas i Sverige men en del av sträckan går genom utlandet (Transit) ska på samma sätt utlandsdelen rapporteras som sträcka utförd utomlands och övrigt för sträcka utförd inom Sverige. Kom ihåg att om ett annat företag kört Era linjer på uppdrag av Er ska ni ändå rapportera körsträckan som utförts. Total körsträcka utgörs av tidtabellstrafik och förstärkningstrafik. Det avser kilometer i aktivt arbete i persontrafiken exklusive ut- och inkörning samt övrig tomkörning.

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades den 1 april 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.

Trafikanalys
Sveavägen 90
113 59 Stockholm

Tel 010 414 42 00
Fax 010 414 42 10
trafikanalys@trafa.se
www.trafa.se